

ታደሴ ጫሞ (ወዲ ጫሞ) መን እዩ?

ታደሴ ጫሞ ገዲም ተጋዳላይ ህዝባዊ ግንባር እዩ። ኣብዚ ሕጂ እዋን ኣብ ታሕታይ ጽፍሒ ተመዲቦም፡ ኣብ ልዕሊኦም ንዝርከቡ ሓለፍቲ ከይተረፈ ሂልኮፕተር ኣሲሮም ዝቅጥቅጡን ህዝቢ ካብ ዘሰራጠዩ ሓለፍቲ ሓደ እዩ። በዚ ሒዙዎ ዘሎ ሓለፍነት ብቅጥታ ምስ ኢሲያስ ኣፍወርቂ ዝራኸብን መደብ ተቐቢሎ ህዝቢ ካብ ዘሳቕዩ ሓደ እዩ። ወዲ ጫሞ ንመቐላዊ መሬት ኩናማ ኤርትራ ቅድሚ ምምጽኡ፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ከባቢታት ኤርትራ ተመዲቡ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ከቢድ ግፍዒ ዘውርድ ዝነበረ ሰብ እዩ። ንመሬት ኩናማ ቅድሚ ኣርባዕተ ዓመት ከም መራሒ ቦጦሎኒ እንተተመደበ እውን፡ ናይ ንኡስ ዘባ ጎኘን ከባቢኣን ናይ ጸጥታን ሚሊሻን ሓላፊ እዩ። ቀንዲ ንቁጥኡ ኣብ ዳሴ ኮይኑ፡ ናይቲ ከባቢ ኣመሓዳሪን ጸጥታን፣ ጭቃ ዓዲ፣ ሚሊሻን፣ ክ/ሰራዊት 57 ጠቁሊሉ ዝመርሖ ዝነበረ እዩ። ወዲ ጫሞ ኣብ ከባቢ ዳሴ ኮይኑ ኣብ ልዕሊ ብሄረ ኩናማ ዝፈጸሞም ግፍዒታት ነዞም ዝስዕቡ እዮም፡-

1. “ኩናማ መሬት ኣለኩም ዶ” ዝብል ዘረባ መኸፈቲ ኣፉ እዩ። እዚ ጭርሖ ኩሉ ግዜ ካብ ኣፍ ወዲ ጫሞ ዝወጽእ ዘረባ እዩ። ኣብ ልዕሊ ብሄረ ኩናማ ብዘለዎ ኩቱር ጽልኢ፡ ህዝቢ ኩናማ ኣብ ባህላዊ ዕደና ወርቂ ተዋፊሩ ኣብ ዝሰርሓሉ እዋን፡ ሰራዊት ብምውራድ ከም እንስሳ እንዳሃደኑ ብጥይት ዘባርር ዝነበረ እዩ።
2. ሪሂጾም ዝረኸቡዎ ወርቂ ብሓይሊ ይምንጥል ከም ዝነበረ፤
3. ንብሄረ ኩናማ ብዘይ ምንም መርትዖን ጭብጢን ምስ ዲምሓኩኤ ምትእስሳር ኣለኩም ብዝብል ጉልባብ ዘሳቐዩ፤
4. ብውልቁን ብስደራ ንኣባላት ኩናማ ካብ 500.00 ናቕፉ ክሳብ 1000.00 ብዘይ ምንም ምኽንያት ይቀጽዑ ከም ዝነበረ፤
5. መንግስቲ ሓገዝ ኢሉ ንህዝቢ ዝዕድሎ ኮቦርታን ኣጎበር (ላምስያ) ኣብ ጊሊ ጥቅሙ ብምውዓል ንዕዳጋ ኣውራዳ ሸይጡ ይጥቅመ ከም ዝነበረ፤
6. ንብሄረ ኩናማ ኣርዒዱ ንምንብርካክ፡ ብኪሻታት ጨው ኣብ ልዕሊ እቲ ዝተኣስሩሉ ዝዛ ኣቀሚጡ ማይ ብምክዓው እንዳተንጠባጠቦ ኣካላቶም ንክመልጡም ዝነበረ፤
7. ብሄረ ኩናማ ንምስቓይ በዓሉ ፈንጂ ቐቢሩ፡ ንስኻትኩም ቐቢርኩም ብዝብል ጉልባብ ብዙሓት ኣባላት ብሄረ ኩናማ ዘጥፈኡ እዩ። መሪሕ ውድብ ዲምሓኩኤ ካብዚ ተበጊሱ ክልተ ግዜ ናይ መጥንቀቅታ ደብዳቤ እንተጸሓፈሉ እውን፡ ካብዚ እከይ ተግባራት ኣደብ ክገዝእ ብዘይምኽኣሉን፡ ኣብ መወዳእታ ንሓደ ጓሳ ምስ ደምሓኩኤ ርኩብ ኣሎካ ብዝብል ጉልባብ ኣይምውት ኣይስሩር ስለዝገበር፡ ጀጋኑ ተጋደልቲ ዲምሓኩኤ ብዕለት 15/02/2017 ለይቲ ሰዓት 9:00 ኣብ ልዕሊኡ ስጉምቲ ወሲዱ።

መሪሕ ውድብ ዲምሓኩኤ ክብሪ ብሄሩን ድሕንነት ብሄራት ኤርትራ ኣቐየቡ፡ ሓርነታዊ ነጻነቶም ንምጉንጻፍን ቀጻልነቶም ውሑስ ንምግባር ዝበቆ ዓቕሚ ከም ዘይለ ስርዓት ህግደፍ ኣዳዕዲው ይፈልጦ እዩ።

ኣብዚ ሕጂ እዋን ስርዓት ህግደፍ፡ ዲምሓኩኤ ኣብ ልዕሊ ሓለፍቲ ስጉምቲ ምውሳድ ስለዝጀመረ፡ ሓደ ሓላፊ ህግደፍ እንተቐቲሉ ሰለስተ ኣባላት ኩናማ ክንቐትል ኢና፡ በዚ ኣቢልና ድማ ንብሄረ ኩናማ ካብ መላእ ኤርትራ ክንጸርጎ ኢና ዝብል ጭርሖ ወዲ ጫሞ “ኩናማ መሬት ኣለኩምዶ” ዝብል መደብ ኣብ ስራሕ ንምትግባር መምርሒ ሂቡ ኣሎ። ቅድሚ ሕጂ እውን ኣብ መቐላዊ መሬት ኩናማ ኤርትራ (ጋሽ ባርካ) ተመዲቡ ዝመጸ ካሕሳይ ገብረሂወት ኣብ 2008 ዓ.ም “ንብሄረ ኩናማ በብሓደ ክንቅንጽል ኢና መን ቀልጢፉ ከም ዝጸንት ድማ ንርኢ” ኢሉ ኣብ ኣኼባ ከም ዝተዛረበ ካብ ማንም ኤርትራዊ ዝኸወል ጉዳይ ኣይኮነን። ኮሌኔል ወዲ ሓጎስ እውን ኣብ 1/2017 ዓ.ም ንኣባላት ኩናማ ከም እንስሳ ብሓይሊ ኮብኪቡ ኣብ ሕርሽኡ ከም ዘስርሖም ዝፍለጥ ኮይኑ፡ ኣብ ልዕሊ ብሄረ ኩናማ ዘለዎ ንዕቅትን ኩቱር ጽልኢ ደው ኣቢሉ ኣደብ እንተዘይገዘኡ ህይወቱ ኣብ ሓደጋ ከም ዘላ ክፈልጥ ይግባእ። ክልተ ግዜ ንስልካ ተሳሊቱ ኣሎ፡ ሳልሳይ ግን ናይ መወዳእታ ስጉምቲ ከም ዝኸውን ምንም ጥርጥር የልቦን።